Ecolebooks.com

DISTINCTION NATIONAL EXAMINATION PANEL

9y '9~?

r

7

A S ±AsAEA [7]

JARIBIO LA SABA -2021 2@ED

Muda: Saa 1 Dak 40

KISWAHILI LUGHA

SOMA KWA MAKINI MAAGIZO YAFUATAYO

1. Umepewa kijitabu hiki cha maswal na karatasi ya kujibia. Kijitabu hiki kina maswali 50.

2. Ikiwa utataka kuandika chochote ambacho Sijibu andika katika kijitabu hiki.

3. UKishachagua jibu lolote lionyeshe kaika **KARATASI YA MAJIBU** nawala siyo katkia kjiitabu hiki cha maswali

JINSI YA KUTUMIA KARATASI YAMAJIBU

4. **Tumia penseli ya kawaida.**

5. Hakikisha ya kwaba yafuatay yameandikwa katika karatasi ya majibu:

NAMBA YAKO YA MTIHANI

JINA LAKO

JINA LA SHULE YAKO

6. Kwa kuchora kistari katika visanduku vyenye namba zinazokuhusu, onyesha namba yako amili ya mtihani (yaani namba ya shule, na zile namba tatu zako wewe mtahiniwa) katika sehemu iliyotengwa mwanzo wa karatasi ya majibu.

7. **Usitie alama zozote nje ya visanduku.**

DOWNLOAD MORE RESOURCES LIKE THIS ON ECOLEBOOKS.COM

8. Iweke safi karatasi yako ya majibu na usikunje.

9. Kwa kila swali 1-50 umepewa majibu manne. Majibu hayo yameonyeshwa kwa herufi A, B, C, D. Ni jibu MOJA tu kati ya hayo manne ni sahihi. Chagua jibu hilo.

10. Kwenye karatasi ya majibu, jibu sahihi lionyeshwe kwa kuchora kistari katika kisanduku chenye herufi uliyochagua kuwa ndilo jibu.

Mfano

21. Kamilisha methali: Ukiona vyaelea______

A. vyaenda B. vyaundwa
C. vyazima D. vyaisha

Jibu sahihi ni B

Katika karatasi ya majibu

11 [A] [B] [C] [D] 21 [A] ~~[B]~~ [C] [D] 31 [A] [B] [C] [D] 41 [A] [B] [C] [D]

Katika visanduku vinavyoonyesha majibu ya swali 21, kisanduku chenye herufi B ndicho kilichochorwa kistari.

11. Chora kistari chako vizuri. Kistari chako kiwe cheusi na kisijitokeze nje ya kisanduku.

12. Kwa kila swali, chora kistari katika kisanduku kimoja tu kati ya visanduku vinne ulivyopewa.

Karatasi hii ya maswali ina kurasa 7 zilizopigwa chapa.

Ecolebooks.com

Som a unguvif ta auf mepewa maiibu manne. Jhaqzapokila

Majuto alikata _ - kuacha masomo na . jini. 1oyoni 3 kuwa maisha yangekuwa rahisi kwa sabibu wenzake wal »mdanganya hivyo. Aliuj a. kuwa ____ ___ na walimu kuwa afanye kazi za ziada . a kazi za darasani. Aliwasili mjini " j ua lilikuwa likielekea kuzama. Mkonon ______ palikuwa na mkoba uliokuwa na nguo zake. Ajibu ni kwamba pindi alipo: 7 matatu alimosafiria, alizabwa kofi hadi akaona virulimuli. Kufumba na kufumbua , lijipata akiwa ameanguka matopeni - Hakujua mkoba wake ulikoelekea wala la kufanya. Keshoye asubuhi, alianza a za kurudi nyumbani kwao.

1. A. *kauli* B shauri C. kamba D. tamaa

2. A. kukimbilia B. kukimbia C. kukimbizwa D. kuimbiza

3. A. aliwaambia B alikuambia C. aliniambia D. alijiambia

4. A. hangesumbuliwa B asingesumbuka C. asingesumbulwa D hangesumbuka

5. A. machweo B. adhuhuri C. alfajiri D. macheo

6. A. wake 8. mwake C. wake D. pake

7. A. kwa B. katika C. *ndani* mwa D. mwenye

8. A. chubwi B. pu C. tapwi D. tumbwi

Michezo yoyote g _ huwa na manufaamaishani. Mtu ambaye 10 __ michezoni huimarisha afya yake. __ 11 kwa mtu kama huyokupatwana rahiis

DOWNLOAD MORE RESOURCES LIKE THIS ON ECOLEBOOKS.COM

yo. Vina nafasi 1 mpaka 15. Kwa kila nafasi u
pengo kwa kuchagua jawabu lifaalo zaidi.

1 h ____2____ mjin M

ikuwa wame

4 ad am

mwend 12 a mbazo huwapata wengine kwa urahisi. Ikiwa hutaki 6 13

mara shuka kutoka

kwa mara, ni vyema ujitolee kufanya mazoezi au ucheza kila wakati. 14_

michezo hujenga umoja na ushirikiano Wanamichezo lazima washirikiane ili kupata ushindi.

n h rakati

Katika hali hi, kila mchezaji hulewa kuwa_ 15

9. A. yale 8. zli e C. ue D. iie

10. A. anayeshiriki B hushihii C. ashirikiye D. mwnyehshirii

11. A si S. N C. Hūwa D. Hua

12. A. magojwa B. ndwele C. ugonjwa D. maradhi

13. A. kugonjeka B. kuungua C. kuuguzwa D. uugua

14. A. Maadamu B. Ama C. Wala D. Aidha

15. A. mgaagaa na upwa hali wali mkavu B. panya wengi hawachimbi shimo

%

a swali la 16 hadi 30, lijibu kila s
ana na maagizo uliyopewa.

o

Kuanzi: iwali
kuling;

16. Chagua n mino iliyoundwa kutokana na kitenzi.
A.cheza – mchezo B. masomo soma
C.vumilia -- mvumilivu
D.mcheshi -- cheka

17. Methali gani yenye maana sawa na 'mtoto umleavyo ndivyo akuavy'
A. Asiyesikia la mkuu huvunjka guu
B Asiyefunzwa na mamaye hufunzwa na ulimwengu
C.Uchungu wa mwana aujuaye ni mzazi
D.Mwana hutazama kisogo cha nina.

18. Chagua setensi iliyokifishwa *kwa* usahihi
A. Musa alipewa zawa i nyingi; vitabu, kalamu, madaftari, vifutio na kadhalika
B Mimi sipendi mchezo wako, "mama alimwambia Bakari."
C.Bwana Mwinyi Maharubu (mwalimu wetu wa Kiswahili) amenunua gari
D. Ugonjwa WaUKIMWI ni hatari hauna tiba

19. Tambua wingi wa, 'Mtume alipikiwa mkunga akala kwa ugali.'
A. Watume walipikiwa wakunga waala kwa ugali.
B.Watme walipikiwa mikunga waiala

21. Chagua kiunganishi ilicholinganishwa na maana yake kwa usahihi.
A. angalau -- mara nyingi
B. madhali -- kwa mfano
C.minghairi ya -- pasipo
D.sembuse -- fauka ya

22. Sentensi ifuatayo itaandikwaje kaika ukubwa?
Uso wa mbuzi uliumizwa na ndovu.
A Kijuso cha kibuzi kiliumi wa na kidovu.
B. Juso la buzi liliumizwa na dovu.
C.Jiuso wa jjbuzi uliumizwa najidovu. D.Juso la jibuzi liliumizwa na jjdovu.

23. Numbi ni kwa 'samak'i kama vile

kwa ugali.
C Mitu ewalipikiwa wakunga wakala kwa ugali.
D.Mitume walipikiwa mikunga wakala kwa ugali

20. Tambua aina za maneno yaliyopigiwa mistari.
Chakula kitamukimepikwa vizuri,
A.kivumishi, kielezi
B. kivumishi, kivumishi
C.kielezi, kielezi

Ecolebooks.com

___ ___ni kwa maua.

A. korija
B. bumba
C. darzeni
D. koja

24. Sentensi gani iliyotumia 'karibu' kuonyesha **nusura?**

A. Darasa letu limejengwa karibu na afist.
B. Mvua karibu ianze kunyesha
C. Karibu nyumbani mgeni wetu.
D. Paka yule karibu aangukiwe na mti.

25. Mtu anayeleta na kupeleka barua posta huitwa

A. tarishi
B. mshenga
C. mtumwa
D. mhazili

26. Orodha gani yenye nomino za ngeli ya KI-- VI pekee?

A. chamcha, chupa, chawa
B. kengele, alamu, karai
C kiziwi, kiofu, kipepeo
D Kiswahili, cherehani, kijibwa

DOWNLOAD MORE RESOURCES LIKE THIS ON ECOLEBOOKS.COM

Ecolebooks.com

27. Mtu anayehamia katika nchi isiyokuwa yake nakuishi huko huitwaje?
A. mzalendo
B. mlowezi
C.mwenyejj
D.kibaraka

28. Tambua sentensi ambayo ni sahihi.
A. Wachezajj wote wamewasili uwanjani.
B Wachezaj wote wamewasil; katika uwanjani
C.Wachezajj wote wamewas;li ndani ya uwanjani
D.Wachezajj wote wamewasili uwanja.

29. Neno gani lenye silabi tanokati ya maneno yafuatayo?
A.ambia
B. cheza
C.tumbukia
D.tkelezea

30. 'Mama alipika chakula cha mtoto.' Niko kusema kuwa;
A Mtoto alipikwa chakula na mama.
B. Chakula cha mtoto kilipikwa na mama.
C.Mama alimpikisha mtoto chakula.
D Mama alipikiwa chakula na mtoto.

Somaifahamu araa smsma swiii3 1- @.

Maendeleo ya nchi hutegemea mchango najuhudi za kila mwananchi. Hata hivyo, ni jambo la kusikitisha kuona kuwa baadhi yetu tuna fikira zisizo za kizalendo uwawengine ndio wanaopasa kuiendeleza nchi. Watu wa aina hii hutarajia seikali kuwafanyia hili na lile. Hawathubutu kujiulizaje, mimi nimefianyia nini nchi yangu? Si vyema kukataa kuchangia ujenziWataifa na kulaza damu tukitarajja kuwa kila kitu ktakuwa sawa.

Inafaa tukumbuke kwamba nchi ni kama chombo cha usafiri na kila mtu ana wajibuwake. Kla mmoja hana budi kuhakikisha kwamba chombo hicho kimekwenda ipasavyo. Tunahitaj kuwa na bidi za mchwa za kujenga kichuguu. Tuwe na umoja wa nyuki ambao, japo ni viumbe wadogo hudiriki kutengeneza asali ambayo huwafaa wao na kuwalisha binadamu. Iwa vidudu hivi vinaweza kuilisha jumuiya, sembuse sisi? Wewe mwanafunzi una wajibu gani katika ujenzi wa taifa? Je, wajibu huo unautekeleza vyema au la? Kuna jambo lolote ambalo umelifanya leo linaloisaidia nchi hi? Iwapo hakuna, basi wewe ni mmoja wa wale ambao wanairudisha nchi yetu nyuma.

DOWNLOAD MORE RESOURCES LIKE THIS ON ECOLEBOOKS.COM

Mungu amemtunukia kila mmoja wetu vipawa anuwai. Ni juu yetu kuvitumia vipawa hivi kuinua uchumi wa nchi. Tukijitahidi pamoaj tutaweza kutatua matatizo mengi yanayoikumba nchi. Tukumbuke kwamba kinga na kinga ndipo moto uwakapo. Wananchi katika nyanja mbalimbal; hawana budi kuziimarisha nyanja hizi ili kuinua hali zao za maisha. Matha'ani, wakulima watumie njia za kisasa za ukulima ii kuzalishamazao mengi. Wakifanya hivyo, tutaweza kukabiliana na baa la njaa ambao linawadhuru wananhi wengi

Vijana nao wana jukumu lao kwa taita. Wewe kama mwanafunzi, unaweza kuchanga maendeleo ya nchi hii kwa kushiriki kikamilifu katika shughuii zoteza shule. Ujjidiishe vivyo, si katika masomo pekee, lakini pia katika michezo Kwa kuiendeleza michezo ya riadha na hata ya kuigiza, utakuwa umeiendeleza nchi kwa kuukuza utamaduni wako. sitoshe, unaweza kushiriki katika shughuli z kuzoa taka katika mtaa uio karibu na shule yako Ukifanya hivyo utaktwa umeitikia witowa erikali wa kuhifadhi mazingira.

Sehemu za mashambani zinahitaj; ushughulikiwa imaendeleo. Licha ya kuwa sehemu nyingi zina rutuba, viana wengi baad ya kupata masomo huhiari kuham±a mjini kutafuta kazi zenye hadhi. Mashamba yameachiwa wazee na bila shaka mazao yamekuwa haba.

atakayezisaidia? Je, hatujui kuwa chetu ni chetu na nguo ya kuazima hafai chochote? Ni vyema tukumbuke kuwa ikiwa tunataka kusaidiwa kuendeleza sehemu zetu, ni lazima sisi wenyewe tuwe tayari kuzitumikia kwani abebwaye hujikaza. Mapenzi kwa nchi ni muhimu mno. Shime tuungane kuijenga nchi yetu.

31. Kulingana na aya ya kwanza, ni kweli kwamba
A. watu wengi wana fikira zisizoza kizalendo.
B. ni kazi ya serikali pekee kuhakikisha kuwa nchi imeendelea
C maendeleo ya nchi yameleta mabo mengi ya kusikitisha.
D. nchi haitaendelea ikiwa wananchi wote hawatakuwa na bidii

32. Kifungu kinaonyesha kuwa watu wasiokuwa na fikira za kizalendo;
A. hawathubutu kujjuliza swali lolote
B. hutarajia serikali iwafanyie mambo kadhaa.
C. ndio wanaopasa kuendeleza nchi ya wengine.
D hushirikiana na serikali kufanya hili na Irle

33. Maneno 'kulaza damu' yana maana gani jinsi yalivyotumika katika ifungu?
A. kuwa mzembe
B. kuwa na usingizi mwingi
C. kuwa mchovu
D. kuwa na fikira mbaya

34. 'Inafaa ikumbukwe kwamba nchi ni kama chombo cha usafiri na kila mtu ana wajibu wake.' Kauli hii inasisitiza umuhimu wa;
A. usafiri wa majini
B. wananchi wote
C utangamano
D utengano

Ecolebooks.com

35. Jambo gani litakalofanyika ikiwa wananchi watakuwa na tabia kama ya nyuki?

A. Kutakuwa na asali ya kutosha kwa kila mmoja.

B. Matokeo ya kazi yetu yatatufaidi sana.

C. Uovu kama vile wizi na unyang'anyi **utapungua.**

D. Kazi yetu itakuwa ya faida kwetu na kwa wengine

36. Ni kweli kuwa njia za kisasa za ukulima;

A. zinaweza kuongeza mazao ya kilimo iwapo ztiatumika.

B. hutumiwa na wakulima wengi humu nchini ili kuzalisha mazao mengi

C. zinaweza kuzidisha baa la njaa ambalo linawadhuru wananchi wengi.

D. zinahitajielimu ya hali yajuu ili zilete manufaa kwetu.

37. Mchango wa mwanafunzi katika ujenzi wa taifa unawezaukajitokeza vipi?

R Kufanya bidii palipo na takataka sokoni na kushiriki kikamilifu michezoni

B Kusoma kwa bidii, kucheza na kutunza mazingira

C. Kusafisha soko, kusomakwa bidii na kuhifanyi mazingira

D. Kuitikia wito wa serikali, kucheza na kudumisha mazingira

38. Tatizo kuu la sehemu zamashambani ni lipi kulingana na kifungu?

A. Kutoa mazao ambayo ni haba.

B. ukosa watu wa kushughulikia mashamba

C. Kukosa rutuba ya kutosha

D. Kukosa *vijana* wa kushughulikia

DOWNLOAD MORE RESOURCES LIKE THIS ON ECOLEBOOKS.COM

39. *Kwa* nini vijana wengi huhamia mijini kulingana na aya ya mwisho?

A. Kutafuta kazi

B. Kukamilisha masomo

C. Kutafuta kazi nzuri

D. Kutafuta watu wa kuwasaidia

40. Makala haya yanaeleza kuwa kuendelea kwa nchi yetu kunategemea;

A. kujitolea kwa kila mwananchi katika shughuli zake.

B. vijana kutohamia mijini na kuendeleza sehemu za mashambani.

C. mipango ya serikali kuimarisha maendeleo.

D. bidi *ya* wanafunzi masomoni ili kuimarisha elimu.

Soma *ufahamu ufuatao kisha ujibu maswali 41 -50*.

Ulikuwa mwendo wa saa tisa alasiri jua lilikuwa likichoma kwa ukali. Ng'ombe waliandamana mmoja kwa moja hadi kwenye vivuli vya miti. Walianza kucheua na kuitikisa masikio na mikia *yao*, dalili kuwa walifurahia nyasi hizo. Onyango na marafiki zake na hawakuachwa nyuma. Waliwasha moto kuanika nyama ya swara waliyekuwa wamemwua. Waltpata nafasi ya kupumzika wa kuwa hawakuwa na kazi nyingi ya kuchunga ng'ombe.

Baada ya kula nyama na kushiba, waliamua kwenda **kupiga mbizi** kwenye Mto Lusum. Waliamua kuwa ili wasijipate katika shida, wamwache mmoja wao awaangalie wanyama. Baada ya muda mfupi, wangebadilishana nafasi ili kila mmoja wao apate nafasi *ya* kufurahia.

Tatizo jingine lilitokea, hawakuweza kukubaliana kuhusu yule ambaye angebaki na wanyama na ni akina nani ambao wangeenda. Kila mmoja alitaka kuwa wa kwanza kujiburudisha katika maskani ya samaki. Baada *ya* kuwaza na kuwazua, waliamua kupiga kura. Kura ilimwangukia Sahau, kijana mcheshi lakini msahaulifu **kama** ngiri. Kijana mmoja tu ndiye aliyekuwa na saa, hivyo kijana huyo aliyeitwa Agamanya alichaguliwa kuwa mtunzawakati. Walimwahidi Sahau kuwa wangemtumia mtu baada ya dakika kumi.

Kule mtoni, mambo yalipamba moto sana. Kila mtu alijaribu alivyoweza kuonyesha ujuzi wake wa kuogelea. Mitindo mbalimbali ya kuogelea ilionyeshwa. , hata Ninakuambai samaki waliaibika. Mara Onyango alisifika akiij sifu kuwa alijua kuogelea kuwashinda wote Alizama ndani ya majj huku wengine wakipiga makofi na kushangilia. Mashindano yalinoga ungedhani kuwa mshindi angepewa kitita *cha* pesa. Wengine wao baada ya

Ecolebooks.com

kutosheka, walijilaza kando ya mto na kufurahia jua kama mijusi. Hakika, walifurahia na kuona raha bin starehe

"Salaale! Onenii wasichana wanakuja kuchota maj. Mtapatwa miwa mmevaa suti ya Mungu!" Waligutuka na kushangaa nusura wazimie. Aliyekuwa akiwaambia hivyo hakuwa mwingine ila Sahau. Lililowatia wasiwasi zaidi ni kuwa yeyendiye aliyeachiwa kazi ya kuwatunza ng'ombe.

"Jameni! Ulikujaje huku?" Walimwuiiza

Lililowashangaza hata mno ni kuwa Sahau alikuwa ameogelea na wao kwa zaidi ya saa nzima. Alikuwa amejiunga na wao bila wao kujua. Mambo yaliwaharibikia walipokosa kuziona nguo zao. Damu iliwasisimka mwilini. Ng'ombe je! Hawakuonekana kokote.

Vijana hao sita walichanganyikiwa ungedhani kuwa ni mtu aliyepotea njia wakati wa usiku. Hawakujua la kufanya, waliangaliana tu ungedhani kuwa hiyo ndiyo iliyokuwa mara yao ya kwanza kuonana. Kilichowazindua ni sauti ya radi ya chifu. Aliadamana na wazazi wao huku wakiwa wamezibeba nguo za vijana watano kati yao. Sahaupekee ndiye aliyekuwa na nguo zake

Haorlit=miklchomtoaakna a ova. Wamlitamanbuvawanini wazaziwao

DOWNLOAD MORE RESOURCES LIKE THIS ON ECOLEBOOKS.COM

utembea na marafiki zake waliokuwa na tabia mbaya. Kijana huyo ambaye kitambo 1'kuwa mtiifu sana alikuwa amebadilika sana baada kuanza kutembea na vijana hao wengine. Kuanz'a siku hiyo, Onyango aliamua kuwa angefuata ushauri na kujiepusha na vijana wale waliopootka.

41. Jambo gani hasa lililowapeleka *ng'ombe* kwenye vivuli *vya* miti?
   A alikuwa wameshiba
   B lalisumbuliwa na ukali wajua
   C Walitafuta mahali pa kucheua vizur
   D. Walkuwa wamechoka usimama

42. Nahau 'kupiga mbizi' ina maana gani?
   A. kufurahia B. kuogelea
   C.kucheza rajjn
   D.kuvua samaki

43.Ahadi ya kubadilishana afasi kila baada ya dakika kumi haikutekelezwa, koa hili lilisababishwa na nani hasa?
   A. Agamanya
   B. Onyango
   C. Sahau
   D.Sahau na Onyango

44. Maneno **'msahaulifu kama ngiri'** yametumia fani gani ya lugha?
   A tashbihi
   B. istiara
   C.tashihisi
   D.tanakali

45. Vjana wangapi waliofaa kuogeiea kwa wakat mmoja2
   A.mmoja B. sita
   C.watano D. wanne

46. Yaweze ana kuwakwa nini vijaa hao hawakumwonaSahau alipojiunga na0?
   A. Walikuwa wameangalia uande mwingine
   B. Walikuwa wamezama ndani ya maji.
   C.Mawazo yao yalikuwa yamepotelea katika kuogelea
   D. Sahaualijfchafcha hadi alipofika walipokuwa

47. Kubadilika kwa tabia za Onyango na

kuwachunga ng

umwachia Sahau

kwenda nay

w

Sahau na

kuwa mwenye abia mbaya kunaweza kuelezwa kwa methali gani?
A. Akufaaye kwa dhiki ndiye rafiki. B. Majuto ni mjukuu huja kinyume. C. Damu ni nzito kuliko maji.
D.Nazi mbovu harabu ya nzima.

{48. Katika aya ya tano, hofu kuu ya vijana hao ilitokana na;
A. kupotea kwa nguo zao.
B. kupatikana na chifu na wazazi wao.
C.kutojua kule *ng'*ombe walikokuwa.
D.kupatwa na wasichana wakiwa uchi.

49. Mwandishi anamaanisha nini anaposema kuwa vijana hao '**walitambua kilichomtoa kanga manyoya"?**
A. waliadhibiwa
B. hawakurudishiwa nguo
C walifukuzwa nyumbani
D. walichapwa

50. Kosa kuu la viajna hao lilikuwa lipi?
A.Kwenda kuogelea badala ya 'ombe.
B.K" ung'ombe badala yak ve kuogelea.
C.Kuogelea bila kumwacha mtu wa kuchunga nguo zao.
D.Kutopeleka mtu a kuwaangalia ng'ombe ili ye aogelee.

DOWNLOAD MORE RESOURCES LIKE THIS ON ECOLEBOOKS.COM